

OBSAH

ÚVOD	9
K VYMEZENÍ DIDAKTIKY ČESKÉHO JAZYKA	13
DIDAKTIKA ČEŠTINY JAKO PRAKTICKÁ DISCIPLÍNA	15
DIDAKTIKA ČEŠTINY JAKO TEORETICKÁ DISCIPLÍNA	17
K MODELŮM DIDAKTIKY JAZYKA	19
<i>Model Spolského</i>	19
<i>Model Mackeyův</i>	20
<i>Model Sternův</i>	20
OSVOJOVÁNÍ JAZYKOVÉ A KOMUNIKAČNÍ KOMPETENCE	27
HLAVNÍ TEORETICKÉ PŘÍSTUPY	27
<i>Teorie učení</i>	
<i>Teorie biologického zrání</i>	32
Nativistická hypotéza	32
Neuropsychologické základy řeči	33
<i>Interakční teorie</i>	35
Konstruktivismus	35
Teorie kulturního kontextu	38
Koncepce M. A. K. Hallidaye	39
Koncepce W. Labova	42
RELEVANTNÍ PROSTŘEDÍ OVLIVŇUJÍCÍ KOMUNIKAČNÍ VÝVOJ DĚTÍ	45
<i>Rodina</i>	45
<i>Škola</i>	48
<i>Skupina vrstevníků</i>	53
<i>Mediální komunikace</i>	55
KOMUNIKAČNÍ VÝCHOVA	59
ZÁKLADNÍ POJMY	59
<i>Komunikační kompetence</i>	59
<i>Komunikační činnosti</i>	61
• Základní typy komunikačních činností	61
• Dvojí aspekt komunikačních činností	62
Důraz na kontext a situaci	63
Respektování sémiotické heterogenosti komunikace	63

	Rozlišení jazykové normy a užívání jazyka	65
	<i>Komunikační výchova</i>	69
•	Vymezení a diferenciacie komunikační výchovy	69
	Funkční diferenciacie	69
	Zaměření věcné	70
	Zaměření na interakci	71
	Funkce emotivní	71
	Funkce konativní	72
	Zaměření praktické	73
	Zaměření na estetický zážitek a zábavu	74
	Diferenciacie podle typu komunikace a textu	74
•	Komunikační výchova a ostatní učební cíle předmětu	76
	Kognitivní cíl	76
	Formativní cíl	77
	Výchovný cíl v užším slova smyslu	78
	SLOŽKY KOMUNIKAČNÍ VÝCHOVY	79
	<i>Čtení</i>	79
•	K pojmu gramotnost	79
	Kdo dovede číst a psát	80
	Gramotnost formální a gramotnost funkční	81
	Negramotnost	84
•	Čtení a jeho diferenciacie	84
	Základní čtení	85
	Pokročilé čtení	87
	Pokročilé čtení jako hierarchie dovedností	87
	Kvality pokročilého čtení	88
	Čtení pozorné	88
	Čtení aktivní	89
	Čtení rychlé	91
	Funkční diferenciacie čtení	91
	Čtení praktické	91
	Čtení věcné	93
	Čtení kritické	95
	<i>Psaní</i>	97
•	Obecné problémy výuky funkčního psaní	97
•	Proces psaní	99
	Přípravná fáze	101
	Shromažďování látky	102
	Pořádání látky	107
	Střední fáze	107
	Závěrečná fáze	106
•	Výuka psaní a počítač	109
	<i>Mluvení a naslouchání</i>	109
•	Slyšení a naslouchání	110
	Naslouchání pozorné	111
	Naslouchání instrukcím	112
	Naslouchání monologickým věcným projevům a mediálním pořadům ..	112
	Speciální cvičení	113

Naslouchání aktivní	113
Kladení otázek k slyšenému projevu	114
Poznámky ze slyšeného projevu	115
Funkční typy naslouchání	117
Cílený rozhovor – interview	118
MEDIÁLNÍ VÝCHOVA	122
O vzniku mediální výchovy	122
Příčiny jejího vzniku	122
Počátky mediální výchovy a její možnosti v českých školách	124
Zaměření mediální výchovy	128
Mediální instituce	129
Typy médií a typy textů	130
Mediální technologie	131
Jazyk médií	131
Příjemci	132
Mediální reprezentace	133
ZÁVĚR	135
LITERATURA	139
SUMMARY	147
REJSTRÍK OSOB A REJSTRÍK VĚCNÝ	149